

PRÍLOHA Č. 4
K ŠTÁTNEMU VZDELÁVACIEMU PROGRAMU
PRE KONZERVATÓRIÁ V SR
ISCED 5B PRVÝ STUPEŇ TERCIÁRNEHO VZDELÁVANIA

UČEBNÉ OSNOVY

ŠTUDIJNÉHO ODBORU HUDBA – DIRIGOVANIE
(NÁVRH)

OBSAH

KONZERVATÓRIUM HUDBA DIRIGOVANIE

Vzdelávacia oblasť UMENIE A KULTÚRA

Hlavný odbor štúdia Dirigovanie	4
Estetika umenia	9
Dirigovanie zboru	10
Skladba	13
Hra na klavíri	15
Hra z partitúr a klavírných výťahov	16
Hra na bicích nástrojoch	18

Vzdelávacia oblasť JAZYK A KOMUNIKÁCIA

Slovenský jazyk a literatúra	19
Cudzí jazyk	20
Druhý cudzí jazyk	21
Odborný cudzí jazyk	22

Vzdelávacia oblasť ČLOVEK A SPOLOČNOSŤ

Náuka o spoločnosti	23
Dejepis	24
Dejiny hudby	25
Psychológia	26
Pedagogika	27
Pedagogicko – umelecké predmety:	
Metodika prípravnej hudobnej výchovy a hudobnej náuky	28
Didaktika prípravnej hudobnej výchovy a hudobnej náuky	29
Náčuvy vyučovania prípravnej hudobnej výchovy a hudobnej náuky	30
Vyučovacia prax prípravnej hudobnej výchovy a hudobnej náuky	31
Pedagogický seminár prípravnej hudobnej výchovy a hudobnej náuky	32

Vzdelávacia oblasť MATEMATIKA A PRÁCA S INFORMÁCIAMI

Informatika	33
Informatika v umení	34
Inštrumentácia a aranžovanie skladieb	35
Sluchová analýza	39
Umelecko – teoretické predmety:	
Náuka o harmónii	40
Náuka o hudobných nástrojoch	41
Hudobné formy a analýza skladieb	42
Náuka o kontrapunkte	43
Hudobno – teoretická analýza skladieb	44
Kompozičné techniky hudby 20. storočia	45

Vzdelávacia oblasť ZDRAVIE A POHYB

Telesná výchova	46
-----------------------	----

Vzdelávacia oblasť ČLOVEK A HODNOTY

Etická výchova	47
Náboženská výchova.....	48

Vzdelávacia oblasť ČLOVEK A SVET PRÁCE

Umelecká prax interná	49
Umelecká prax verejná.....	50
Zborový spev.....	51
Dirigentská prax	52

Vzdelávacia oblasť PRIEREZOVÉ TÉMY

Estetický seminár	54
Diplomový seminár	55
Interpretačný seminár.....	56

Vzdelávacia oblasť:
Umenie a kultúra
HLAVNÝ ODBOR ŠTÚDIA DIRIGOVANIE
ISCED 3B, ISCED 5B

Konzervatórium Hudba - dirigovanie
Celkový počet hodín: 150

1. Charakteristika predmetu

Hlavný odbor štúdia dirigovanie rozvíja techniku dirigovania, spôsob naštudovania skladieb a prácu so zborovými a orchestrálnymi telesami. Individuálny rozvoj žiaka sa formuje v teoretickej rovine a v praktickom dirigovaní pri klavíri, ktorý sa postupne strieda so zborovými a orchestrálnymi telesami.

Štúdium v piatom a šiestom ročníku sa uskutočňuje na vyššej odbornej úrovni a je zároveň späté s pedagogicko-umeleckým vzdelaním, ktoré žiak bohato využíva pri práci s orchestrom, sólistami a menšími nástrojovými skupinami. Popritom si rozširuje poznatky z ďalších hudobných diel. Cieľom je viesť žiaka k väčšej samostatnosti pri štúdiu partitúr ako i pri práci s orchestrom. Hlavný odbor štúdia dirigovanie vychováva taktiež k organizačným schopnostiam nacvičovať a viesť vokálne a menšie súbory. V súvislom šesťročnom štúdiu na hodinách hlavného odboru dirigovanie získavajú žiaci aj rozsiahle vedomosti, schopnosti a zručnosti v umeleckej pedagogike, a to najmä metodiky a didaktiky vyučovania dirigovania. Preto sú po absolvovaní šesťročného štúdia schopní samostatne vytvárať umelecko-interpretačné výkony a vytvárať individuálne pedagogické koncepcie pre vyučovanie žiakov na základnom stupni umeleckého vzdelávania.

Požiadavky na vedomosti, zručnosti a postoje

Žiak sa naučí ovládať postupne jednotlivé prvky taktovacej techniky tak, aby bolo jeho gesto zrozumiteľné, funkčné a adekvátne interpretovanej skladbe.

Žiak sa pohotovo orientuje v partitúre interpretovaného diela a usiluje sa čo najdokonalejšie si ju osvojiť. Ovláda súvisiacu problematiku nástrojovej hry a základných technických možností telesa (profesionálneho i amatérskeho)

Žiak sa postupne oboznamuje so základnými dielami svojho odboru, návštevou koncertov a samostatnou umeleckou prípravou sa systematicky konfrontuje s čo najširšou škálou orchestrálneho, operného, zborového a komorného repertoáru.

Žiak si uvedomuje náročnosť dirigentskej funkcie, prijíma zodpovednosť vo vzťahu k telesu, ktoré má (bude mať) možnosť dirigovať ako aj vo vzťahu k skladateľovi a dielu, ktoré interpretuje. Orchester (zbor, ensemble) považuje za partnera, rešpektuje ľudskú dôstojnosť a umelecké kvality každého jeho člena.

Žiak sa zdokonaľuje v osobných vlastnostiach, ktoré spočívajú v sebaovládaní, nárokoch na sebazdokonaľovanie, verejnom vystupovaní a najmä v konštruktívnej a pozitívnej komunikácii so svojimi spolupracovníkmi.

2. Ciele predmetu

Cieľom predmetu je oboznámiť žiaka s funkciou dirigenta, zboru a orchestra tak, aby bol schopný v štvrtom ročníku maturovať so zborom a orchestrom s hudobnými dielami menších rozmerov a v šiestom ročníku predviesť absolventský výkon s orchestrom. Žiak v priebehu štúdia musí dôkladne a komplexne zvládnuť techniku dirigovania a spôsob naštudovania skladieb ako i teoretickú a sluchovú analýzu a jej následnú interpretačnú syntézu.

3. Obsah vzdelávania

Hodiny prebiehajú formou individuálneho vyučovania, konfrontácia názorov a výkonov študentov medzi sebou prebieha na hodinách internej koncertnej praxe a tiež na pravidelných komisionálnych skúškach, ktoré sú prístupné všetkým žiakom daného odboru. Vyučovanie prebieha v troch-štyroch fázach.

V prvej fáze vyučujúci prostredníctvom odborného výkladu partitúry priblíži žiakovi preberanú skladbu (techniku) a ozrejmi všetky podrobnosti zásadného významu.

V druhej fáze žiak kladie otázky a precvičuje spolu s vyučujúcim vybrané úseky a problémy diela. Tretia fáza nasleduje po dôkladnej samostatnej umeleckej príprave žiaka, ktorý sa usiluje naštudovať dielo a aplikovať poznatky nadobudnuté v prvých dvoch fázach.

Podstatou tretej fázy je súvislé dirigovanie diela vo väčších celkoch. Dôležitú úlohu tu zohráva korepetítor, ktorý reaguje na gesto a simuluje hru orchestra. (Čiastočne je možné použiť aj dirigovanie s pomocou nahrávky. Je to však iba pomocná metóda, pretože nahrávka nemôže spätne reagovať na dirigentské gesto. Nadužívanie tejto doplnkovej metódy je nesprávne a môže žiakovi poškodiť.) Pedagóg komentuje žiakov výkon, usmerňuje a opravuje komunikáciu medzi žiakom (dirigentom) a korepetítorom (orchestrom).

Prípadná štvrtá fáza sa týka vlastnej spolupráce s orchestrom, zborom alebo sólistami. Uskutočňuje sa až po dôkladnom zvládnutí predošlých fáz a prebieha v rámci predmetov dirigentská prax, dirigovanie zboru či v rámci verejnej a internej koncertnej praxe.

4. Rozdelenie obsahu do ročníkov

1. ročník

(3 hodiny týždenne, spolu 99 hodín)

1. Úvod do dirigovania
 - 1.1 Poslanie dirigenta a jeho funkcia
 - 1.2 Zborová a orchestrálna partitúra
 - 1.3 Vokálne hlasy
2. Technika taktovania
 - 2.1 Základné postavenie, držanie taktovky a prípravné cviky rúk
 - 2.2 Schémy rôznych druhov taktov
 - 2.3 Rytmické a kantilénové dirigovanie
 - 2.4 Bodkovaný rytmus, synkopy a rôzne predtaktia
 - 2.5 Nástupy na rôznych dobách a po pauzách
 - 2.6 Delenie, lomenie a odraz pohybov
 - 2.7 Fermáty
 - 2.8 Zlučovanie dôb a taktov (battuty)
 - 2.9 Dynamické zmeny prízvuky, subito piano a subito forte
 - 2.10 Zmeny taktu a tempa (ritardando, accelerando)
 - 2.11 Závery – odsadenie s krátkou a dlhou dobou

3. Praktická časť
 - 3.1 Dirigovanie hore uvedených druhov taktov a dôb podľa „Učebnice rytmu pre 1., 2. a 3. ročník konzervatória, kolektív autorov“ alebo iných vhodných rytmických cvičení
 - 3.2 Dirigovanie pri klavíri (ľahšie zbory a orchestrálne skladby z obdobia klasicizmu – predovšetkým tanečné časti)

Komisionálna skúška

1. polrok: - 5 – 8 príkladov z učebnice rytmu pre 1. – 3. ročník konzervatória
2. polrok: - 1 – 2 menuety

2. ročník

(3 hodiny týždenne, spolu 99 hodín)

1. Úvod do dirigovania
 - 1.1 Recitatívy v operných, kantátových, oratóriálnych a iných vokálno-inštrumentálnych skladbách
 - 1.2 Taktovacia technika
2. Dirigovanie recitatívov pri klavíri
(výber z opery Predaná nevesta B. Smetanu)
3. Dirigovanie symfónií pri klavíri
(z obdobia klasicizmu J. Haydn, W. A. Mozart, L. v. Beethoven)

Komisionálna skúška

1. polrok: - 2 recitatívy z opery Predaná nevesta od B. Smetanu
- 1 kratšia časť symfónie z obdobia klasicizmu (J. Haydn, W. A. Mozart)
2. polrok: - 1 recitativ z opery Predaná nevesta od B. Smetanu
- 1 dlhšia časť symfónie z obdobia klasicizmu

3. ročník

(2 hodiny týždenne, spolu 66 hodín)

1. Úvod do dirigovania
 - 1.1 Zborové, orchestrálne, vokálno-inštrumentálne a operné diela
2. Praktická časť
 - 2.1 Aktívna účasť žiaka na skúškach v školskom zbore a orchestri ako spevák prípadne hráč na hudobnom nástroji
 - 2.2 Didakticko-metodické postupy pri hlasových rozcvičkách a pri štúdiu skladieb
 - 2.3 Dirigovanie pri klavíri (predohry a symfónie z obdobia klasicizmu)

Komisionálna skúška

1. polrok: - 2 časti symfónie z obdobia klasicizmu
2. polrok: - 1 predohra
- 1 časť symfónie z obdobia klasicizmu

4. ročník

(2 hodiny týždenne, spolu 60 hodín)

1. Úvod do dirigovania
 - 1.1 Dirigentské gestá
 - 1.2 Formové a interpretačné rozbor
2. Praktická časť
 - 2.1 Samostatný nácvik vybraných diel so zborom a orchestrom a ich dirigovanie naspamäť
 - 2.2 Dirigovanie predohier a symfónii pri klavíri z obdobia vrcholného klasicizmu a raného romantizmu
 - 2.3 Príprava na maturitný výkon so zborom a orchestrom

Komisionálne skúšky

1. polrok: - 1 predohra
- 1 časť symfónie z obdobia vrcholného klasicizmu alebo raného romantizmu
2. polrok: - predvedenie 2-časťovej symfónie (s klavírom)

Maturitná skúška

Dirigovanie jednej zborovej skladby a capella a jedna časť symfónie alebo predohra predvedená s orchestrom

5. ročník

(2 hodiny týždenne, spolu 66 hodín)

1. Dirigovanie
 - 1.1 Metodika dirigovania (nácviky s orchestrom v predmete dirigentská prax)
 - 1.2 Zvukové vypracovanie jednotlivých sekcií
 - 1.3 Úprava prstokladov, smykov, jednotné frázovanie
 - 1.4 Ladenie dychových nástrojov
 - 1.5 Nácvik dirigovania z listu a naspamäť
2. Praktická časť
 - 2.1 Štúdium orchestrálnej, zborovo-orchestrálnej literatúry ako i sólových skladieb so sprievodom orchestra
 - 2.2 Korepetície, alebo štúdium so sólistom pri klavíri
 - 2.3 Dirigovanie symfonických diel z obdobia romantizmu a neskorého romantizmu, prípadne baroka a klasicizmu v oratoriálnej a sólovej tvorby pri klavíri
 - 2.4 Dirigovanie v Opernom štúdiu a v iných súboroch
3. Poznanie základov didaktiky vyučovania dirigovania
4. Používanie základných metodických postupov vyučovania dirigovania

Komisionálna skúška

1. polrok: - 2 časti symfónie alebo inej kompozície z obdobia romantizmu
2. polrok: - 1 časť symfónie z obdobia neskorého romantizmu
- 1 časť oratória

6. ročník

(2 hodiny týždenne, spolu 60 hodín)

1. Dirigovanie
 - 1.1 Aplikácia metodických postupov dirigovania orchestra na vyučovacích hodinách
2. Dirigentská prax na báze samostatného výkonu
 - 2.1 Príprava absolventského výkonu
 - 2.2 Dirigovanie z listu a z pamäti
 - 2.3 Asistencia v Opernom štúdiu (korepetície spevákov a ensemblov)
 - 2.4 Štúdium náročnejších skladieb starších i súčasných skladateľov
 - 2.5 Dirigovanie symfónií, alebo iných symfonických diel z obdobia neskorého romantizmu ako i 20. storočia
 - 2.6 Absolventský výkon s orchestrom
3. Poznanie základov didaktiky vyučovania dirigovania
4. Používanie základných metodických postupov vyučovania dirigovania

Komisionálna skúška

1. polrok: - 1 časť symfónie z obdobia neskorého romantizmu 1 časť symfónie z 20. storočia
2. polrok: - predvedenie skladieb z rozličných období s klavírom

Absolventský výkon

Predvedenie celej symfónie a vokálneho diela z obdobia neskorého romantizmu alebo 20. storočia s orchestrom.

Vzdelávacia oblasť:
Umenie a kultúra
ESTETIKA UMENIA
ISCED 5B

Konzervatórium Hudba - dirigovanie
Celkový počet hodín: 150

Vid':

Príloha 2 štátneho vzdelávacieho programu konzervatória odbor spev, strana 20

Vzdelávacia oblasť:
Umenie a kultúra
DIRIGOVANIE ZBORU
ISCED 3B, ISCED 5B

Konzervatórium Hudba - dirigovanie
Celkový počet hodín: 150

1. Charakteristika predmetu

Dirigovanie zboru je predmet odbornej umeleckej a pedagogicko-umeleckej prípravy, ktorý individuálnou formou vedie žiaka k získaniu základných vedomostí a zručností dirigenta zboru. Nevyhnutným predpokladom pri študovaní repertoáru je každodenná niekoľkohodinová samostatná umelecká príprava pri nástroji. Bez nej je napredovanie vylúčené. Pri „cvičení“ ide o systematické rozvíjanie schopností prstov a rúk, „zautomatizovanie“ pohybov. Táto činnosť musí byť v súlade s neustálou sluchovou kontrolou a koncentráciou. Nie je to len niekoľkohodinový každodenný „tréning“ hracieho aparátu, ale aj náročná duševná činnosť pri hľadaní adekvátneho hudobného obsahu. Ten musí spĺňať sluchovú, racionálnu i emocionálnu predstavu o podobe skladby. Je to už oblasť tvorivej umeleckej práce, na ktorú sa najmä vo vyššom odbornom vzdelávaní u žiakov uvedených odborov v predmete dirigovanie zboru kladie veľký dôraz.

2. Ciele predmetu

Cieľom predmetu je oboznámiť žiaka s funkciou dirigenta zboru tak, aby bol schopný v štvrtom ročníku absolvovať komisionálnu skúšku (ako súčasť maturitnej skúšky hlavného odboru štúdia dirigovania) so zborom s hudobnými dielami menších rozmerov a v šiestom ročníku predviesť náročný absolventský výkon. Žiak v priebehu štúdia musí dôkladne a komplexne zvládnuť techniku dirigovania a spôsob naštudovania skladieb ako i teoretickú a sluchovú analýzu a jej následnú interpretačnú syntézu.

3. Obsah vzdelávania

Vyučovanie prebieha formou individuálneho dirigentského prejavu a následne konfrontáciou názorov a výkonov s pedagógom. Prebieha na hodinách internej koncertnej praxe a tiež na pravidelných komisionálnych skúškach, ktoré sú prístupné všetkým žiakom daného odboru.

4. Rozdelenie obsahu do ročníkov

3. ročník

(1 hodina týždenne, spolu 33 hodín)

1. Úvod do dirigovania zboru
2. Teoretická časť
 - 2.1 Štúdium zborových skladieb
 - 2.2 Aplikácia prvkov dirigovania
 - 2.3 Zvuková a stavebná príprava
 - 2.4 Dirigovanie spamäti
 - 2.5 Štúdium vokálnej partitúry po stránke skladobnej a zbormajsterskej za účelom prípravy reprodukcie

- 2.6 Vycvičenie manuálnych, výrazových a nácvikových problémov
- 2.7 Zvládnutie celej zbormajstrovskej činnosti
- 3. Praktická časť
 - 3.1 Dirigovanie zboru - hlasová rozcvička, štúdium po hlasoch, kombinácie hlasových skupín, nácvik zboru
 - 3.2 Účasť v školskom zbore aktívnym spievaním, sledovanie práce zbormajstra, praktické vedenie zboru

Komisionálna skúška:

- 1. polrok: dirigovanie jednoduchej vokálnej skladby
- 2. polrok: dirigovanie náročnejšej vokálnej skladby

4. ročník

(1 hodina týždenne, spolu 30 hodín)

- 1. Úvod do dirigovania zboru
- 2. Teoretická časť
 - 2.1 Rozbor a štúdium zborových a kantátových skladieb vokálnej klasickej polyfónie a baroka
 - 2.2 Rozbor a štúdium skladieb a cappella a vokálno-inštrumentálnych autorov obdobia raného romantizmu
 - 2.3 Nácvik a dirigovanie miešaného zboru
- 3. Praktická časť
 - 3.1 Dramaturgia zborového koncertu
 - 3.2 Príprava, nácvik a dirigovanie zborových skladieb ako súčasť maturitnej skúšky (hlavného odboru)
 - 3.3 Dirigovanie polyfónnych skladieb a dvojzborov
 - 3.4 Dirigovanie vokálno-inštrumentálnych diel

Komisionálna skúška:

- 1. polrok: dirigovanie rozsiahlejšieho vokálneho diela
- 2. polrok: dirigovanie jednej časti vokálno-inštrumentálneho diela

5. ročník

(1 hodina týždenne, spolu 33 hodín)

- 1. Dirigovanie zboru
- 2. Teoretická časť
 - 2.1 Rozbor a štúdium zborových a kantátových skladieb obdobia romantizmu
 - 2.2 Rozbor a štúdium skladieb a cappella a vokálno-inštrumentálnych autorov obdobia vrcholného romantizmu
 - 2.3 Nácvik a dirigovanie miešaného zboru
- 3. Praktická časť
 - 3.1 Dramaturgia zborového koncertu
 - 3.2 Príprava, nácvik a dirigovanie zborových skladieb ako súčasť komisionálnej skúšky z hlavného odboru
 - 3.3 Dirigovanie polyfónnych skladieb a dvojzborov
 - 3.4 Dirigovanie vokálno-inštrumentálnych diel

Komisionálna skúška:

1. polrok: dirigovanie rozsiahlejšieho vokálneho diela
2. polrok: dirigovanie jednej časti vokálno-inštrumentálneho diela

6. ročník

(1 hodina týždenne, spolu 30 hodín)

1. Dirigovanie zboru
2. Teoretická časť
 - 2.1 Rozbor a štúdium zborových a kantátových skladieb 20. storočia
 - 2.2 Rozbor a štúdium skladieb a cappella a vokálno-inštrumentálnych autorov 20. storočia
 - 2.3 Nácviik a dirigovanie miešaného zboru
3. Praktická časť
 - 3.1 Dramaturgia zborového koncertu
 - 3.2 Príprava, nácviik a dirigovanie zborových skladieb ako súčasť absolventského výkonu z hlavného odboru
 - 3.3 Dirigovanie polyfónnych skladieb a dvojzborov
 - 3.4 Dirigovanie vokálno-inštrumentálnych diel

Vzdelávacia oblasť:
Umenie a kultúra
SKLADBA
ISCED 3B

Konzervatórium Hudba - dirigovanie
Celkový počet hodín: 150

1. Charakteristika predmetu

Skladba je predmetom špeciálnej odbornej umeleckej prípravy, ktorého cieľom je pripraviť žiakov hlavného odboru štúdia dirigovania na samostatné úpravy pre komorné zoskupenia a zbory a na komponovanie vlastných skladieb v malých formách.

2. Ciele predmetu

Cieľom predmetu skladba je naučiť žiaka vytvoriť skladbu, v ktorej dokáže esteticky a technicky vybudovať štruktúru a architektúru skladby na profesionálnej úrovni.

3. Obsah vzdelávania

Umelecké vzdelávanie v predmete skladba rozvíja tvorivú osobnosť a talent študenta v umeleckom prejave. Náročnosť na prípravu sa postupne zvyšuje v oblasti technickej aj umeleckej so zreteľom na talentové predpoklady a technickú úroveň žiakov.

4. Rozdelenie obsahu do ročníkov

2. ročník

(1 hodina týždenne, spolu 33 hodín)

1. Úvod do základov skladby
2. Melodické štúdie
 - 2.1. Stavba unisónovej melodickej vety
 - 2.2. Rozvinutie vety z motivického jadra
 - 2.3. Rozširovanie melodickej vety
(Komponuje sa pre rôzne jednohlasné melodické nástroje, prípadne pre ľudský hlas)
3. Viachlasná veta
 - 3.1. Polyfónne štúdie – výcvik základov kontrapunktu
 - 3.2. Homofónna veta (perióda, neperiodická veta)
 - 3.3. Spojovanie viet – malá dvoj- a trojdielna forma
(Komponuje sa pre klávesové viachlasné nástroje, prípadne pre sólový nástroj s klavírom)
4. Harmónia
 - 4.1. Rozšírené opakovanie harmonických funkcií a ich spojov
 - 4.2. Opakovanie mimotonálnych a alterovaných akordov
 - 4.3. Modulácie
5. Úpravy
 - 5.1. Úpravy ľudových piesní (spev a klavír, prípadne pre iné nástroje)
 - 5.2. Úpravy ľudových piesní pre miešaný zbor

3. ročník

(1 hodina týždenne, spolu 33 hodín)

1. Úvod do základov skladby
2. Vlastné skladby
 - 2.1. Suita z malých foriem
 - 2.2. Pieseň na jednoduchý (ľudový) text
 - 2.3. Malé rondo
(Komponuje sa pre sóla s klavírnym sprievodom, prípadne pre malé komorné (inštrumentálne) súbory)

4. ročník

(1 hodina týždenne, spolu 30 hodín)

1. Úvod do základov skladby
2. Vlastné skladby
 - 2.4. Piesňový cyklus
 - 2.5. Skladba podľa vlastného výberu
(Komponuje sa pre sóla s klavírnym sprievodom, prípadne pre malé komorné (inštrumentálne) súbory)

Vzdelávacia oblasť:
Umenie a kultúra
HRA NA KLAVÍRI
ISCED 3B, ISCED 5B

Konzervatórium Hudba - dirigovanie
Celkový počet hodín: 150

Vid':
Príloha 3 štátneho vzdelávacieho programu konzervatória odbor Hudba - skladba

Vzdelávacia oblasť:
Umenie a kultúra
HRA Z PARTITÚR A KLAVÍRNYCH VÝŤAHOV
ISCED 3B, ISCED 5B

Konzervatórium Hudba - dirigovanie
Celkový počet hodín: 150

1. Charakteristika predmetu

Hra z partitúr a klavírnych výťahov, je predmetom odbornej umeleckej, pedagogicko-umeleckej a teoretickej prípravy, ktorý učí žiaka pohotovo čítať a hrať partitúry a klavírne výťahy počas štyroch rokov štúdia na konzervatóriu. Tento predmet vyžaduje vyššiu technickú vyspelosť hrania na klavíri, aby žiak bol schopný hrať na klavíri notácie v sopránovom, altovom, tenorovom kľúči, v „C“ kľúčoch. Zvládnuť transpozície rôznych ladení hudobných nástrojov a ich kombinácie s jednotlivými kľúčmi. Žiak sa musí naučiť čítať skladby ako celok (vertikálne) od menších hudobných útvarov až po rozsiahlejšie hudobné formy, hrať generálbas. Predpokladá sa dobrá znalosť hudobných nástrojov a sluchovej analýzy. Hra klavírnych výťahov sa týka opernej tvorby a klavírnych sprievodov rôznych sólových nástrojov. V tomto predmete sa má študent naučiť k dokonalej pohotovosti a orientácii v partitúrach a v klavírnych výťahoch a poznať základné metodické postupy vyučovania hry z partitúr a klavírnych výťahov

Požiadavky na vedomosti, zručnosti a postoje (spôsobilosti)

Žiak si počas štúdia osvojí praktické zručnosti a poznatky potrebné k štúdiu. Žiak by mal ovládať:

- pohotovo čítať a hrať zborové partitúry v rôznych kľúčoch z obdobia renesancie a baroka
- hrať jednoduché aj zložitejšie klavírne výťahy
- transponovanie jednotlivých nástrojov
- hrať jednoduchšie aj zložitejšie orchestrálne partitúry

2. Ciele predmetu

Hlavným cieľom odborného predmetu hra partitúr a klavírnych výťahov je naučiť žiaka pohotovo čítať a hrať rôzne druhy partitúr a klavírnych výťahov v rôznych kľúčoch. Zvládnuť transpozície rôznych ladení hudobných nástrojov a ich kombinácie s jednotlivými kľúčmi. Ovládať hru generálbasu.

3. Obsah vzdelávania

Umelecké vzdelávanie v odbore štúdia hra partitúr a klavírnych výťahov rozvíja tvorivú osobnosť a talent študenta v umeleckom prejave. Náročnosť sa postupne zvyšuje v oblasti technickej aj umeleckej od menších hudobných útvarov až po rozsiahle hudobné formy vo vyššom odbornom vzdelávaní v piatom a šiestom ročníku štúdia.

4. Rozdelenie obsahu do ročníkov

3. ročník

(1 hodina týždenne, spolu 33 hodín)

1. Úvod do predmetu
2. Čítanie a hranie ženských a mužských zborov dvoj-, troj- a štvorhlasných v dnešnej notácii
3. Hrať sopránový, altový a tenorový kľúč v kombinácii s husľovým a basovým kľúčom
4. Hrať chorály z renesancie a baroka
5. Hrať jednoduché klavírne výťahy

4. ročník

(1 hodina týždenne, spolu 30 hodín)

1. Úvod do predmetu
2. Hrať transpozície klarinetov, lesných rohov a trubiek a ich kombinácie s „C“ kľúčmi. (dychové sekcie)
3. Hrať jednoduché sláčikové kvarteta
4. Hrať partitúry vokálno-orchesterálnych a orchesterálnych hudobných diel
5. Hrať klavírne výťahy

5. ročník

(1 hodina týždenne, spolu 33 hodín)

1. Hra z partitúr a klavírnych výťahov
2. Čítanie a hranie partitúr väčšieho rozsahu najmä klasicizmu a raného romantizmu. (predohry, suity a časti symfónií.)
3. Hra klavírne výťahy vrcholného romantizmu a impresionizmu.
4. Hra z listu.
5. Poznanie základov didaktiky vyučovania hry partitúr a klavírnych výťahov
6. Používanie základných metodických postupov vyučovania hry partitúr a klavírnych výťahov

6. ročník

(1 hodina týždenne, spolu 30 hodín)

1. Hra z partitúr a klavírnych výťahov
2. Hra z partitúr vrcholného romantizmu a verizmu
3. Hra z partitúr vokálno-orchesterálnych diel 20. storočia
4. Orientácia v partitúrach súčasnej tvorby
5. Hra klavírnych výťahov 20. storočia a súčasnej hudobnej literatúry
6. Poznanie základov didaktiky vyučovania hry z partitúr a klavírnych výťahov
7. Používanie základných metodických postupov vyučovania hry z partitúr a klavírnych výťahov

Vzdelávacia oblasť:
Umenie a kultúra
HRA NA BICÍCH NÁSTROJOCH
ISCED 3B

Konzervatórium Hudba - dirigovanie
Celkový počet hodín: 150

Vid':
Príloha 3 štátneho vzdelávacieho programu konzervatória odbor Hudba - skladba

Vzdelávacia oblasť:
Jazyk a komunikácia
SLOVENSKÝ JAZYK A LITERATÚRA
ISCED 3A

Konzervatórium Hudba - dirigovanie
Celkový počet hodín: 150

Vid':

Príloha k štátnemu vzdelávaciemu programu gymnázia, učebné osnovy (návrh) ŠPÚ

Vzdelávacia oblasť:
Jazyk a komunikácia
CUDZÍ JAZYK
ISCED 3A

Konzervatórium Hudba - dirigovanie
Celkový počet hodín: 150

Vid':
Príloha k štátnemu vzdelávaciemu programu gymnázia, učebné osnovy (návrh) ŠPÚ

Vzdelávacia oblasť:
Jazyk a komunikácia
DRUHÝ CUDZÍ JAZYK
ISCED 3A

Konzervatórium Hudba - dirigovanie
Celkový počet hodín: 150

Vid':
Príloha k štátnemu vzdelávaciemu programu gymnázia, učebné osnovy (návrh) ŠPÚ

Vzdelávacia oblasť:
Jazyk a komunikácia
ODBORNÝ CUDZÍ JAZYK
ISCED 5B

Konzervatórium Hudba - dirigovanie
Celkový počet hodín: 150

Vid':
Príloha 3 štátneho vzdelávacieho programu konzervatória odbor Hudba - skladba,
strana 20

Vzdelávacia oblasť:
Človek a spoločnosť
NÁUKA O SPOLOČNOSTI
ISCED 3A

Konzervatórium Hudba - dirigovanie
Celkový počet hodín: 150

Vid':
Príloha k štátnemu vzdelávaciemu programu gymnázia, učebné osnovy (návrh) ŠPÚ

Vzdelávacia oblasť:
Človek a spoločnosť
DEJEPIS
ISCED 3A

Konzervatórium Hudba - dirigovanie
Celkový počet hodín: 150

Vid':

Príloha k štátnemu vzdelávaciemu programu gymnázia, učebné osnovy (návrh) ŠPÚ

Vzdelávacia oblasť:
Človek a spoločnosť
DEJINY HUDBY
ISCED 3B

Konzervatórium Hudba - dirigovanie
Celkový počet hodín: 150

Vid':

Príloha 2 štátneho vzdelávacieho programu konzervatória odbor spev, strana 36

Vzdelávacia oblasť:
Človek a spoločnosť
PSYCHOLÓGIA
ISCED 5B

Konzervatórium Hudba - dirigovanie
Celkový počet hodín: 150

Vid':
Príloha 1 štátneho vzdelávacieho programu konzervatória hudobno-dramatický odbor,
str. 61

Vzdelávacia oblasť:
Človek a spoločnosť
PEDAGOGIKA
ISCED 5B

Konzervatórium Hudba - dirigovanie
Celkový počet hodín: 150

Vid':
Príloha 1 štátneho vzdelávacieho programu konzervatória hudobno-dramatický odbor,
str.64

Vzdelávacia oblasť:

Človek a spoločnosť

METODIKA PRÍPRAVNEJ HUDOBNEJ VÝCHOVY A HUDOBNEJ NÁUKY

ISCED 5B

Konzervatórium Hudba - dirigovanie

Celkový počet hodín: 150

Vid':

Príloha 3 štátneho vzdelávacieho programu konzervatória odbor Hudba - skladba

Vzdelávacia oblasť:

Človek a spoločnosť

DIDAKTIKA PRÍPRAVNEJ HUDOBNEJ VÝCHOVY A HUDOBNEJ NÁUKY

ISCED 5B

Konzervatórium Hudba - dirigovanie

Celkový počet hodín: 150

Vid':

Príloha 3 štátneho vzdelávacieho programu konzervatória odbor Hudba - skladba

Vzdelávacia oblasť:

Človek a spoločnosť

**NÁČUVY VYUČOVANIA PRÍPRAVNEJ HUDOBNEJ VÝCHOVY A HUDOBNEJ
NÁUKY**

ISCED 5B

Konzervatórium Hudba - dirigovanie

Celkový počet hodín: 150

Vid':

**Príloha 3 štátneho vzdelávacieho programu konzervatória odbor Hudba - skladba,
strana 33**

Vzdelávacia oblasť:

Človek a spoločnosť

**VYUČOVACIA PRAX PRÍPRAVNEJ HUDOBNEJ VÝCHOVY A HUDOBNEJ
NÁUKY**

ISCED 5B

Konzervatórium Hudba - dirigovanie

Celkový počet hodín: 150

Vid':

Príloha 3 štátneho vzdelávacieho programu konzervatória odbor Hudba - skladba.
strana 35

Vzdelávacia oblasť:

Človek a spoločnosť

**PEDAGOGICKÝ SEMINÁR PRÍPRAVNEJ HUDOBNEJ VÝCHOVY A HUDOBNEJ
NÁUKY**

ISCED 5B

Konzervatórium Hudba - dirigovanie

Celkový počet hodín: 150

Vid':

**Príloha 3 štátneho vzdelávacieho programu konzervatória odbor Hudba - skladba,
strana 37**

Vzdelávacia oblasť:
Matematika a práca s informáciami
INFORMATIKA
ISCED 3A

Konzervatórium Hudba - dirigovanie
Celkový počet hodín: 150

Vid':
Príloha k štátnemu vzdelávaciemu programu gymnázia, učebné osnovy (návrh) ŠPÚ

Vzdelávacia oblasť:
Matematika a práca s informáciami
INFORMATIKA V UMENÍ
ISCED 5B

Konzervatórium Hudba - dirigovanie
Celkový počet hodín: 150

Vid':
Príloha 2 štátneho vzdelávacieho programu konzervatória odbor spev, strana 55

Vzdelávacia oblasť :
Matematika a práca s informáciami
INŠTRUMENTÁCIA A ARANŽOVANIE SKLADIEB
ISCED 3B

Konzervatórium Hudba - dirigovanie
Celkový počet hodín: 150

1. Charakteristika predmetu

Inštrumentácia a aranžovanie skladieb je predmet špeciálnej odbornej umeleckej a pedagogicko-umeleckej prípravy, ktorý nadväzuje na náuku o hudobných nástrojoch. Úzko súvisí s hlavným odborom štúdia skladba. Pri individuálnom rozvoji žiaka svojim prevažne praktickým zameraním rozvíja umelecký tvorivý talent žiakov a vštepuje im zásady správneho používania hudobných nástrojov v ich kompozíciách pre sólové nástroje, komorné zoskupenia, zbor i orchester.

Požiadavky na vedomosti, zručnosti a postoje (spôsobilosti)

Žiak si počas štúdia osvojí praktické zručnosti a poznatky potrebné k štúdiu.

Ovláda:

- akustické danosti nástrojov, špeciálne techniky hry, talianske a anglické názvy hudobných nástrojov
- analyzuje z ukážok inštrumentáciu rôznych nástrojových zoskupení a štýlových období
- dokáže vypracovať vlastné inštrumentácie pre rôzne nástrojové zoskupenia a štýlové obdobia

2. Ciele predmetu

Cieľom predmetu inštrumentácia a aranžovanie skladieb je priviesť žiakov pomocou systematického prehľbovania teoretických vedomostí z oblasti histórie, stavby a spôsobov hry na jednotlivé hudobné nástroje k samostatnej tvorivej inštrumentácii. Základom tejto činnosti je v prvom rade zvládnutie a rozvíjanie elementárnych technických zručností, ktoré sú predpokladom pre skutočnú tvorivú prácu pri riešení náročnejších estetických a technických problémov.

3. Obsah vzdelávania

Obsah vzdelávania odborného predmetu inštrumentácia a aranžovanie skladieb je rozdelený do piatich ročníkov. Odborná a technická náplň vedie od najjednoduchších inštrumentačných a aranžérskych pokusov k zložitejším formám. Dôležitou súčasťou je počúvanie a analyzovanie zvukových ukážok z predchádzajúcich historických období a zo súčasnosti.

4. Rozdelenie obsahu do ročníkov

2. ročník

(1 hodina týždenne, spolu 33 hodín)

1. Úvod do predmetu inštrumentácia a aranžovanie skladieb

2. Sláčikové nástroje: (husle, viola, violončelo, kontrabas)

- 2.1. opakovanie vedomostí z predmetu náuka o hudobných nástrojoch, rozšírené o akustické danosti nástrojov, špeciálne techniky hry, talianske a anglické názvy hudobných nástrojov
- 2.2. komorné súbory sláčikového obsadenia (duo, trio, kvarteto):
 - 2.2.1. počúvanie nástrojových zoskupení z rôznych období
 - 2.2.2. samostatné vypracovanie typických príkladov
(event. sláčikový orchester v závere školského roka)

3. Drevené dychové nástroje: (flauta, hobojs, klarinet, fagot; pikola, altová flauta, anglický roh, Es-klarinet, basový klarinet, kontrafagot, saxofóny)

- 3.1. opakovanie, rozšírené o akustické danosti nástrojov, techniku hry, notáciu, nástrojové registre, farebnosť 1- a 2-plátkových nástrojov, ich talianske a anglické názvy
- 3.2. komorné obsadenia (dychové trio, kvarteto, kvinteto):
 - 3.2.1. počúvanie nástrojových zoskupení z rôznych období
 - 3.2.2. vypracovanie typických príkladov
 - 3.2.3. vypracovanie netypických príkladov (napr. kvarteto saxofónov, neobvyklé kombinácie a pod.)
(prípadne drevené dych. nástroje v klasickom symfonickom orchestri v závere školského roka)

4. Plechové dychové nástroje: (lesný roh, trúbka, pozauna, tuba; wagnerovské rohy, altová a basová pozauna, tenorová tuba a nástroje dych. orchestra)

- 4.1. opakovanie, rozšírené o akustické danosti nástrojov, techniku hry, notáciu, nástrojové registre, farebnosť nástrojov cylindrického a kónického typu, ich talianske a anglické názvy
- 4.2. brass-kvintet:
 - 4.2.1. počúvanie
 - 4.2.2. vypracovanie príkladov pre brass-kvintet
(prípadne sekcia plechových dychových nástrojov klasického symfonického orchestra v závere školského roka)

5. Bicie nástroje:

- 5.1. opakovanie, rozšírené o ďalšie zvukomalebné a latinsko-americké nástroje, ich talianske a anglické názvy

6. Kombinované komorné obsadenia: (iba počúvanie)

- 6.1. súbory sláčiky+dychy
- 6.2. obsadenia s brnkacími nástrojmi - harfou, gitarou, čembalom
- 6.3. typické obsadenia s klavirom: trio, kvarteto
(prípadne klasický orchester v závere roka)

3. ročník

(2 hodiny týždenne, spolu 66 hodín)

1. Sláčikový orchester:

- 1.1. analýza a počúvanie ukážok inštrumentácie sláčikového kvarteta
- 1.2. analýza a počúvanie ukážok inštrumentácie sláčikového orchestra
- 1.3. vypracovanie vlastných inštrumentačných príkladov pre sláčikový orchester (podľa zadanych úryvkov z klavírných podkladov)

2. Drevené dychové nástroje v klasickom orchestri:

- 2.1. analýza a počúvanie ukážok inštrumentácie dychového okteta
- 2.2. analýza a počúvanie ukážok sekcie drevených dychových nástrojov v klasickom symfonickom orchestri
- 2.3. vypracovanie vlastných príkladov pre dychové okteto (podľa zadanych úryvkov z klavírných podkladov)

3. Plechové dychové nástroje v klasickom orchestri:

- 3.1. analýza a počúvanie ukážok inštrumentácie brass-kvinteta
- 3.2. analýza a počúvanie ukážok sekcie plechových dychových nástrojov v symfonickom orchestri
- 3.3. vypracovanie vlastných príkladov pre menšie obsadenie sekcie plechových dychových nástrojov (podľa zadanych úryvkov z klavírných podkladov)

4. Klasické obsadenie orchestra:

- 4.1. analýza a počúvanie ukážok inštrumentácie klasického obsadenia orchestra (Haydn, Mozart, Beethoven, príp. novšie)
- 4.2. vypracovanie vlastných príkladov inštrumentácie pre klasický orchester (podľa zadanych úryvkov z klavírných podkladov)

Pozn.:

- a. Pri analýzách je vždy potrebné konfrontovať zápis v partitúre so zvukom zo záznamu (CD, LP a pod.)
- b. Pri praktickej inštrumentácii postačia krátke vybrané úryvky (4-8 taktov), pri záverečnej práci väčší úsek (celok).

4. ročník

(2 hodiny týždenne, spolu 66 hodín)

1. Obsadenie romantického orchestra:

- 1.1. analýza a počúvanie ukážok inštrumentácie romantického obsadenia orchestra:
 - 1.1.1. nemecká hudba staršieho romantizmu: Beethoven, Schubert, Weber, Mendelssohn, Schumann, Brahms, Liszt a i.
 - 1.1.2. ruská národná hudba: Glinka, Rimskij-Korsakov, Čajkovskij, Glazunov a i.
 - 1.1.3. francúzsky romantizmus: Berlioz
 - 1.1.4. česká hudba: Smetana, Dvořák, Fibich,
 - 1.1.5. neskorý romantizmus: Mahler, Strauss, Skrjabin, Janáček
- 1.2. analýza a počúvanie ukážok inštrumentálnych koncertov z obdobia romantizmu

- 1.3. vypracovanie vlastných príkladov (podľa zadaných úryvkov z klavírneho podkladu)
- 2. Romantický operný orchester:**
 - 2.1. analýza a počúvanie ukážok inštrumentácie romantického operného orchestra:
 - 2.1.1. nemecká opera: Wagner
 - 2.1.2. talianska opera: Verdi, Puccini
 - 2.1.3. ruská opera: Glinka, Rimskij-Korsakov, Čajkovskij,
 - 2.1.4. francúzska opera: Gounod, Massenet, Bizet
 - 2.1.5. česká opera: Smetana, Dvořák, Janáček
 - 2.2. vypracovanie vlastných príkladov (podľa zadaných úryvkov z klavírneho výťahu)
- 1. Symfonický orchester v skladbách slovenských skladateľov 20.storočia:**
 - 1.1. analýza a počúvanie ukážok inštrumentácie orchestra: Moyzes, Cikker, Suchoň, Kardoš, Sixta, Parík (a i.)
 - 1.2. vypracovanie vlastných príkladov (podľa zadaných úryvkov z klavírneho podkladu)
- 2. Džezové formácie, ľudové a dychové orchestre:**
 - 2.1. počúvanie ukážok malých džezových skupín a Big-bandu, funkcia jeho jednotlivých nástrojových skupín
 - 2.2. počúvanie ukážok orchestra ľudových nástrojov
 - 2.3. počúvanie ukážok dychového orchestra, funkcia jeho nástrojových skupín

Vzdelávacia oblasť:

Matematika a práca s informáciami

SLUCHOVÁ ANALÝZA

ISCED 3B

Konzervatórium Hudba - dirigovanie

Celkový počet hodín: 150

Vid':

Príloha 3 štátneho vzdelávacieho programu konzervatória odbor Hudba - skladba,
strana 46

Vzdelávacia oblasť:

Matematika a práca s informáciami

NÁUKA O HARMÓNII

ISCED 3B

Konzervatórium Hudba - dirigovanie

Celkový počet hodín: 150

Vid':

Príloha 3 štátneho vzdelávacieho programu konzervatória odbor Hudba - skladba,
strana 49

Vzdelávacia oblasť:

Matematika a práca s informáciami

NÁUKA O HUDOBNÝCH NÁSTROJOCH

ISCED 3B

Konzervatórium Hudba - dirigovanie

Celkový počet hodín: 150

Vid':

Príloha 3 štátneho vzdelávacieho programu konzervatória odbor Hudba - skladba,
strana 52

Vzdelávacia oblasť:

Matematika a práca s informáciami

HUDOBNE FORMY A ANALÝZA SKLADIEB

ISCED 3B

Konzervatórium Hudba - dirigovanie

Celkový počet hodín: 150

Vid':

Príloha 3 štátneho vzdelávacieho programu konzervatória odbor Hudba - skladba,
strana 54

Vzdelávacia oblasť:

Matematika a práca s informáciami

NÁUKA O KONTRAPUNKTE

ISCED 3B

Konzervatórium Hudba - dirigovanie

Celkový počet hodín: 150

Vid':

Príloha 3 štátneho vzdelávacieho programu konzervatória odbor Hudba - skladba,
strana 57

Vzdelávacia oblasť:

Matematika a práca s informáciami

HUDOBNO – TEORETICKÁ ANALÝZA SKLADIEB

ISCED 3B

Konzervatórium Hudba - dirigovanie

Celkový počet hodín: 150

Vid':

Príloha 3 štátneho vzdelávacieho programu konzervatória odbor Hudba -skladba,
strana 59

Vzdelávacia oblasť:

Matematika a práca s informáciami

KOMPOZIČNÉ TECHNIKY HUDBY 20. STOR.

ISCED 3B

Konzervatórium Hudba - dirigovanie

Celkový počet hodín: 150

Vid':

Príloha 3 štátneho vzdelávacieho programu konzervatória odbor Hudba - skladba,
strana 61

Vzdelávacia oblasť:
Zdravie a pohyb
TELESNÁ VÝCHOVA
ISCED 3A, 5A

Konzervatórium Hudba - dirigovanie
Celkový počet hodín: 150

Vid':
Príloha k štátnemu vzdelávaciemu programu gymnázia, učebné osnovy (návrh) ŠPÚ

Vzdelávacia oblasť:
Človek a hodnoty
ETICKÁ VÝCHOVA
ISCED 3A

Konzervatórium Hudba - dirigovanie
Celkový počet hodín: 150

Vid':

Príloha k štátnemu vzdelávaciemu programu gymnázia, učebné osnovy (návrh) ŠPÚ

Vzdelávacia oblasť:
Človek a hodnoty
NÁBOŽENSKÁ VÝCHOVA
ISCED 3A

Konzervatórium Hudba - dirigovanie
Celkový počet hodín: 150

Vid':
Príloha k štátnemu vzdelávaciemu programu gymnázia, učebné osnovy (návrh) ŠPÚ

Vzdelávacia oblasť:
Človek a svet práce
UMELECKÁ PRAX INTERNÁ
ISCED 3B

Konzervatórium Hudba - dirigovanie
Celkový počet hodín: 150

Vid':
Príloha 1 štátneho vzdelávacieho programu konzervatória odbor spev, strana 94

Vzdelávacia oblasť:
Človek a svet práce
UMELECKÁ PRAX VEREJNÁ
ISCED 5B

Konzervatórium Hudba - dirigovanie
Celkový počet hodín: 150

Vid':

Príloha 1 štátneho vzdelávacieho programu konzervatória odbor spev, strana 96

Vzdelávacia oblasť:
Človek a svet práce
ZBOROVÝ SPEV
ISCED 3B

Konzervatórium Hudba - dirigovanie
Celkový počet hodín: 150

Vid':

Príloha 2 štátneho vzdelávacieho programu konzervatória odbor spev, strana 19

Vzdelávacia oblasť:
Človek a svet práce
DIRIGENTSKÁ PRAX
ISCED 3B, 5B

Konzervatórium Hudba - dirigovanie
Celkový počet hodín: 150

1. Charakteristika predmetu

Dirigentská prax je predmetom odbornej umeleckej a pedagogicko-umeleckej prípravy. Dirigentská prax na vyššej odbornej úrovni prakticky aplikuje nadobudnuté vedomosti z predchádzajúcich ročníkov v predmete dirigovanie. V piatom a šiestom ročníku žiak rozvíja svoje schopnosti na vyššej odbornej úrovni v náročnejších skladbách tak, aby bol schopný na konci šiesteho ročníka absolvovať ako dirigent s väčším orchestrálnym telesom. Pod dohľadom pedagóga si žiak osvojuje praktické návyky a postupy pri nácvikoch skladieb rôznych žánrov s odlišnými hudobnými telesami.

2. Ciele predmetu

Hlavným cieľom predmetu je viesť žiakov ku správnym metodickým postupom pri práci s ansámblom, zborom a orchestrom. Žiaci sa majú naučiť s jednotlivými telesami pracovať na profesionálnej úrovni.

3. Obsah vzdelávania

Obsahom predmetu je praktická aplikácia nadobudnutých vedomostí z predchádzajúcich ročníkov v predmete dirigovanie na samotný nácvik. Žiaci pod dohľadom pedagóga pripravujú výstupy s rôznymi druhmi inštrumentálnych ansámblov, orchestrov a zboru.

4. Rozdelenie obsahu do ročníkov

3. ročník

(1 hodina týždenne, spolu 33 hodín)

1. Dirigentská prax
 - 1.1 Postup nácviku orchestrálnych skladieb
 - 1.2 Analýza jednotlivých hlasov a nástrojových skupín v partitúre
2. Dirigovanie zboru ženského, mužského, miešaného – a capella
 - 2.1 Osvojenie si didaktických postupov pri hlasových rozcvičkách
 - 2.2 Nácviky po hlasoch
3. Dirigovanie skladieb s menším rozsahom a capella i so sprievodom klavíra

4. ročník

(1 hodina týždenne, spolu 30 hodín)

1. Úvod do dirigentskej praxe
 - 1.1 Dirigovanie menších orchestrálnych skupín (sláčiky, dychy, komorný súbor)
2. Štúdium orchestrálnych a zborových skladieb na prípravu maturitného výkonu

5. ročník

(2 hodiny týždenne, spolu 66 hodín)

1. Dirigentská prax
 - 1.1 Nácvik romantických a novoromantických skladieb
2. Postupné osvojovanie si samostatnej práce s orchestrom
 - 2.1 Dodržiavanie určených prstokladov, polôh a smykov, jednotné frázovanie dychových skupín a ich ladenie
 - 2.3 Dodržiavanie dynamických značiek a štýlovosti pri interpretácii orchestrálnych skladieb
3. Dirigovanie z pamäti, korepetície pri klavíri
4. Poznanie základov didaktiky vyučovania dirigentskej praxe
5. Používanie základných metodických postupov vyučovania dirigentskej praxe

6. ročník

(2 hodiny týždenne, spolu 60 hodín)

1. Dirigentská prax
 - 1.1 Samostatné štúdium a nácvik orchestrálnych skladieb
2. Asistentská pomoc žiaka pri nácviku orchestrálnych partov
3. Práca s orchestrom zameraná na metodicko-didaktickú činnosť
4. Dirigovanie z listu
5. Dirigovanie vokálno-inštrumentálnych diel (opery, kantáty)
6. Poznanie základov didaktiky vyučovania dirigentskej praxe
7. Používanie základných metodických postupov vyučovania dirigentskej praxe
8. Štúdium programu na absolventský výkon

Vzdelávacia oblasť:
Prierezové témy
ESTETICKÝ SEMINÁR
ISCED 5B

Konzervatórium Hudba - dirigovanie
Celkový počet hodín: 150

Vid':
Príloha 1 štátneho vzdelávacieho programu konzervatória hudobno-dramatický odbor,
strana 102

Vzdelávacia oblasť:
Prierezové témy
DIPLOMOVÝ SEMINÁR
ISCED 5B

Konzervatórium Hudba - dirigovanie
Celkový počet hodín: 150

Vid':
Príloha 1 štátneho vzdelávacieho programu konzervatória hudobno-dramatický odbor,
strana 104

Vzdelávacia oblasť:
Prierezové témy
INTERPRETAČNÝ SEMINÁR
ISCED 5B

Konzervatórium Hudba - dirigovanie
Celkový počet hodín: 150

1. Charakteristika predmetu

Interpretačný seminár je predmet odbornej umeleckej a pedagogicko-umeleckej prípravy, ktorého náplňou je na vyššej odbornej úrovni prehľbovať dosiahnuté vedomosti a zručnosti v orchestrálnej interpretácii z pohľadu svetových dirigentov. Tieto sú poskytované formou prednášok vysvetľujúcich napr. interpretačné odlišnosti v jednotlivých obdobiach hudobnej histórie, výkladom interpretovaného diela s poukázaním na jeho jednotlivé atribúty (dynamika, agogika, štýlová vernosť a pod.) a formou praktickej, živej interpretácie študovaných diel (interpretácie žiakov). Podstatnou zložkou predmetu je diskusia o orchestrálnych dielach vypočutých na koncertoch, hudobných nosičoch alebo na audiovizuálnych nahrávkach z koncertných predstavení, resp. diskusia o vlastnej živej interpretácii, ktorej cieľom je posunúť vnímanie orchestrálnej interpretácie na vyššiu odbornú úroveň a dospieť tak v konečnom dôsledku k väčšiemu porozumeniu pri vlastnom štúdiu nových skladieb, a k porozumeniu pri objasňovaní štruktúry diela v budúcej pedagogickej praxi.

2. Ciele predmetu

Cieľom predmetu je zdokonaľovanie vedomostí v oblasti hudobno-historickej (obdobie vzniku skladby, osobnosť autora), hudobno-teoretickej (tektonika, a formová štruktúra skladby), hudobno-estetickkej (myšlienково-emocionálna podstata skladby), interpretačnej (nadobudnutie vedomostí o interpretačnom štýle podľa období hudobnej histórie, alebo podľa osobnosti skladateľa) a rozširovanie špecifických znalostí z hlavného odboru (dynamika, agogika, tempo, frázovanie). S týmto zámerom korešponduje aj zadávanie seminárnych prác - recenzií, porovnávacích štúdií rôznych interpretácií a pod. Predmet Interpretačný seminár prehľbuje pohľad na interpretované dielo a prispieva tak k celkovej hudobnej spôsobilosti absolventa.

3. Obsah vzdelávania

Obsah vzdelávania predmetu tvoria prednášky o orchestrálnej interpretácii svetových dirigentov orchestrálnych diel rozličných štýlových období. Taktiež porovnávanie interpretácie rovnakej skladby u rôznych dirigentov. Podstatnou zložkou predmetu je diskusia o orchestrálnych dielach vypočutých na koncertoch a pod.

4. Rozdelenie obsahu do ročníkov

5. ročník

(1 hodina týždenne, spolu 33 hodín)

1. Interpretačný seminár
 - 1.1 Základné pojmy. Interpretácia, vysvetlenie pojmu.
 - 1.2 Základné interpretačné typy
 - 1.3 Problematika rozdielných interpretačných výkonov
2. Orchesterálna hudba obdobia baroka
 - 2.1 Interpretácia diel baroka, vysvetlenie
 - 2.2 Autentická interpretácia, diskusia
3. Orchesterálna hudba obdobia klasicizmu
 - 3.1 Určenie štýlovej klasicistickej interpretácie
 - 3.2 Autentická interpretácia diel klasicizmu
4. Orchesterálna hudba obdobia romantizmu
 - 4.1 Určenie štýlovej romantickej interpretácie
 - 4.2 Autentická interpretácia diel romantizmu
5. Prehľad domácich a svetových dirigentov cez audiovizuálne nahrávky
 - 5.1 Diskusie k interpretačným výkonom, seminárne práce
 - 5.2 Sledovanie nahrávok a dokumentov s interpretačnými výkonmi, profily interpretov
 - 5.3 Komparácia orchesterálnych skladieb v interpretácii rôznych dirigentov
 - 5.4. Analýza kladných a záporných prvkov v dirigovaní
 - 5.5 Živá interpretácia (interpretačné výkony žiakov), diskusia.
 - 5.6 Čítanie a diskusia k seminárnym prácam.
 - 5.7 Akustické problémy koncertných sál

6. ročník

(1 hodina týždenne, spolu 30 hodín)

1. Interpretačný seminár
2. Romantizmus v orchesterálnej hudbe a literatúre
 - 2.1 Romantizmus, romantické orchesterálne diela
 - 2.2 Nové ponímanie orchesterálnej zvukovosti.
 - 2.3 Porovnanie interpretačného štýlu orchesterálnych skladieb veľkých romantických skladateľov
3. Orchesterálna hudba 20. storočia
 - 3.1 Určenie štýlovej interpretácie v hudbe 20. storočia
 - 3.2 Autentická interpretácia diel hudby 20. storočia
4. Diskusie k interpretačným výkonom, seminárne práce
 - 4.1 Profily interpretačných osobností, sledovanie hudobných záznamov, rozbor, výklad a diskusia.
 - 4.2 Vplyvy moderných dirigentských metodík na interpretáciu.
 - 4.3 Analýza dirigentského gesta v jednotlivých dirigentských interpretáciách
 - 4.4 Porovnávanie dirigentského gesta jednotlivých dirigentov na konkrétnom vymedzenom časovom priestore orchesterálneho diela vychádzajúc z audiovizuálnych nahrávok
 - 4.4 Živá interpretácia (interpretácia žiakov), diskusia.
 - 4.5 Konfrontácia metodicko-didaktických skúseností žiaka s pedagógom získaných pri nácviku orchesterálnych a zborových skladieb